

Nõ 9.

EESTI

REEDEL,

1. JUUNIL 1923

SPORDILEHT

G
MAM
BER
G

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Lõpuvõistlus inglis karika pääle.

Wembley Parki staadion, kus karika lõpuvõistlus peeti. Ülesvõtte on tehtud aeroplaanilt momendil, mil publikum ennast mängusse segab.

(Vaata lhk. 178)

HIND 30 MARKA.

A.-S. Balti spordiriistade vabrik Tartus.

Kontor: Aurulaeva tän. № 1.

Ladu: Rüütli tän. № 9.

Kõnetraat 187.

Kõnetraat 602.

Soovitab odavate hindadega hooajaks:

kõiksugu kergejõustiku ja jalgpalliabinõusid.

Vehklemise ja võimlemise abinõud.

Täielikud võimlemissaalide sissesäaded.

Eelarved ja plaanid maksuta.

Esitaja Tallinnas o.-ü. „Esto“ Pikk tän. 47.

O.-Ü.

TALLINNAS,

O.-Ü.

PIKK TÄN. 47.

Soovitab suviseks hooajaks:

kõiksugu kergejõustiku- ja jalgpalliabinõusid, kodu-
kui ka väljamaa tehastest.

Ladus kodu- ja väljamaa uuem sportline kirjandus, käsiraamatud jne.

A.-S. Balti spordiriistade vabriku esitus.

EESTI SPORDILEHT

VASTUTAV TOIMETAJA HÄRALD TAMMER.

TOIMETUSE LIIKMED: LEOPOLD TÕN SON, WILLIAM FISKAR JA JOHANNES KAUBA.

VÄLJAANDJA EESTI SPORDI KESKLIIT.

TELLIMISHIND:	TOIMETUS JA TALITUS:	KUULUTUSTE HINNAD:
TERVE AASTA PÄÄLE 500 MK.	TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.	TEKSTI EES . . LHK. 6.000 MK.
1/2 " " " 275 "	KÕNETRAAT 700, POSTKAST 70.	TEKSTIS . . . " 8.000 "
1 KUU PÄÄLE . . . 50 "	—	TEKSTI JÄREL. " 4.000 "
ÜKSIKNUMMER . . 30 "	EESTI SPORDILEHT	LEHEKÜLJE OSAD HINNATAKSE
VÄLJAMAALE POOLE KALLIM.	Ilmub Iga	VASTAVALT NENDE
	15-daks ja 30-daks kuupäevaks.	SUURUSELE.

Nõ. 9.

Reedel, 1. Juunil 1923 a.

IV. aastakäik.

E. S. S. Kalevi konflikt Jalgpalliliiduga.

H. T.

Meie suurimaks sportliseks kõmunumbriks tänavusel varakevadeli oli vast mõeldud jalgpalliliidu konflikt spordiseltsi Kaleviga, mis Tallinna koondusmeeskonna kokkusaadmisel mänguiks Varssav—Tallinn tekkis ja Kalevi diskvalifitseerimisega pidi lõppema.

Erapooletult asja vaadeldes näib, et süüd sarnaseks kokkupõrkeks on mõlemil poolel, niihästi Kalevil kui ka liidul, siin on ikka see igivana küsimus võimu pärast, mis igal ühisel ettevõttel kipub pead tõstma.

Lubatagu siinkohal selle tüliõuna juures mõne sõnaga peatuda.

Meie spordiliikumise õnnetus on tema noores eas ja väikses ulatuses, mis selles avaldub, et siin päälinna suuremad seltsid, Kalev ja Sport, kui omaaegsed ainsad sportlised liikumise edustajad kodumaal, praegugi püüdes oma materjaalse kui ka sportlise üleolu tõttu esikohal, tikuvad vana harjumuse järel üldist sportlist organisatsiooni ja ettevõtteid oma vaatevinkli kohaselt koolutama ja olles äsjaloodud liitudes vaheldamisi enamuses, asju isekeskis rahuloldavalt lahendada ei suuda. Tuleb nooremaid ühinguid juurde tõmmata, kes aga püüdes vähemuses ja vähemate huvide tõttu, emba-kumba pooluse mõju alla sattuvad ning selle põhitoonile akkompanimendi moodustavad.

Kõne all olevas jalgpalliliidu juhatuses oli Spordil juhtiv osa, andes 7-liikmelisse juhatusse 3 meest, kuna 4 vähematesse ühingutesse kuulusid. Kalevi esitajad puudusid täielikult. Olukord pidi tunduma

ebaloomulikuna ja hiljem või varem mõneks tülikaks põhjust andma.

Kokkupõrge tuli mainitud koondusmeeskonna moodustamisel. Kalev, olles tõrjutud esitajate puudumise tõttu sellest, usaldas selle liidu juhatusse. Saades aga sellelt moodustatud koondusmeeskonna nimestiku, leidis selle oma mängijatele ebasoodsa olevat ja tegi omaltpoolt ettepaneku vastavate parandustega. Selle peale liidu juhatus ei reageerinud, vaid saatis teadaande, millega tema poolt tähendatud mängijad on kohustatud harjutusele ilmuma. Et sel korral ilm ebasoodne juhtus olevat, jäi harjutus pidamata ja anti uus teadaanne järgmiseks harjutuseks. Kalevi mängijad jäivad aga nimetatud harjutusele ilmumata, nagu selgus, hilise teadaande kättesaamise tõttu. Selle peale eemaldas liidu juhatus Kalevi mängijad koondusmeeskonnast, keeldus andmast Kalevile varem kokkulepitud mängu Poloniaga ja pani liidu asemikkude kogule ette E. S. S. Kalevit diskvalifitseerida kolmeks kuuks. See on asja ametlik külg.

Sellest küljest näib Kalevil täielikult igasugune süü puuduvat ja liidu juhatusse tegevus tundub arusaamatusena. Et see aga tõepoolest nii polla olnud, vaid Kalevil kavatsus olnud oma soovide vastukõla mitteleidmise puhul liidu tegevust takistada, selleks olid liidu juhatusel mõningad erajutuajamistele ja Kalevi esitajate seletustele põhjenedvad andmed käsitada. Neist selgus, et Kalev osalt isikliste huvide ja osalt puuduliku informatsiooni tõttu tead-

likult oli koondusmeeskonna moodustamist takistanud.

Asja harutamine sündis 22. mail arvuka asemikkudekogu koosviibimisel. Olgugi, et Kalevi süüd faktiliselt ei saadud kindlaks teha (koosolekul ei pandudki süüdluse küsimust hääletusele), asuti Kalevi karistamisele. Asemikkude kogu leidis aga liidu juhatuse poolt ettepanud karistamise mooduse ebaõiglase olevat, kahju-toova Eesti jalgpallisporti arenemisele ja võttis vastu otsuse karistada Kalevit 25.000 margaga.

Mis kumbagi poolé süüdlusse puutub, siis oleks see meie arvates järgmine: Kalev on süüdlane selles, et tema oma lubadusest igasuguse koosseisuga mängida kinni ei pidanud (oletades mitteilmumise fakti), ja liidu juhatust selles, et ta liig vähe rõhku mainitud meeskonna moodustamise pääle pani, kõrgemaks pidades oma võimu kui üldisi jalgpallisporti kasusid, mis ei lubanud teda lähematesse läbi-rääkimistesse astuda seltsiga, kellelt meeskonnas ettenähtud 6 mängijat. Kumb

Pääle selle tuleb liidu juhatust süüdistada hilises meeskonna kokkusäädmise algatuses, mis lõpulikult ainult mõned päevad enne külaliste päralejõudmist pidi sündima ja meeskonnale lõpulikul kujul enam harjutusvõimalust poleks jätnud. . .

Loodame aga, et määratud karistus vääriliseks hoiatuseks edaspidisteks omavolilisteks aktideks seltsidele on ja liitude juhatused ennast edaspidi isevalitsuslise ligipääsmatusega piirata ei püüa, mis spordi arenemisele kahjulikuks võib muududa, nagu käesolev juhust tõendab.

Oleks ülim aeg liitude juhatustel arusaamisele jõuda, et tema ülesanne on teravuste tasandamine, mitte aga nende süvendamine, ja ühtlase sportlaspere loomine.

Tervitatav on uus moodus liidu juhatuse valimisel, nimelt kokkulepe kandidaatide ülessäädmisel, kusjuures igast seltsist ainult üks, mis edaspidi üldist tarvitamist liitude asemikkude kogudes peaks leidma ja juhatuste tegevust ühekülgisusest ja väiklusest hoiaks.

Spordiriistade ärid ja tehased Eestis.

O./ü. Esto 5 aastase ja Balti Spordiriistade Vabriku 15 a. tegevuse puhul.

Arusaadavalt tekkis meie spordiliikumise edenemise juures tarvidus ka spordiriistade ja muu tarbenõude järgi, samuti selge oli, et seda asja mitte otsekohe äriliselt ei tohi võtta ja ärimeeste kätte jätta, vaid sportlased pidid omaabi põhimõttel iga algatuse oma pääle võtma. Sellekohane mõte liikus juba ka asjaomaste keskel, sest mujal (näit. Soomes) näitasid kogemused sama teed. Lõpuks 1917 a. saadi kavatsusega nii kaugele, et tegelikult pihta hakati — ringkond E. S. S. Kalevi tegelasi võttis asja omaks ja asutasid Eesti Spordi Tarbenõude o.-ü. Esto, kokkupannes põhikapitaliks Rbl. 25.000—. Ruumid muretseti Pikk tän. 47, kus äri praegugi asub. Ärijuhiks hakkas B. Abrams ja nagu iga algatus raske — nii tõi ka Esto esimesel aastal puhast kahju. See aga ei heidutanud ettevõtjaid. Järgnesid vabadussõja aastad, kus tegevus kokku kuivas, kuid nendest saadi üle; pääle selle näitab tegevus kasvamisest.

Eestkätt müüdi Soome ja hiljem Saksa kaupa, tegeliku spordimehe juhatuse tõttu osteti ainult hääd ja kõlbulikku kaupa, kuid väljamaa kauba muretsemine tegi juhatajatele tuskaka — nende eesmärk oli oma eesti spordiriistu valmistada ja müüa — kuid selleks ei küüni-nud rahaline ega tegevad jõud. Paar talvet tegevuses oma puutöököda, mis hääd, kuid masinate puuduse tõttu kallihinnalist kaupa valmistada ja algatust tuli likvideerida. Siis alus-

B. Abrams

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud
kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja
A. Kukk, Helsingis.

tati läbirääkimisi Tartu Balti Spordiriistade Vabrikuga ja asjale tuli pööre, valmisolevad masinad ja asjatundlik juht — herra G. Käppa kindlustasid tagajärgi ja produktiooni hääduus on senini ikka tõusmas — suurema kauba mineku tõttu on valmistuskulud ka vähenenud ja oma kaup võistleb väljamaa kaubaga. Seda oli võimalik saavutada ainult minnes käsikäes sportlastega, kes tarvilikka juhatusi andsid, mille tagajärjena tooded alaliselt paranesid.

Muidugi oli tegevuse laienemise tõttu ka o. ü. Esto'l vaja suuremaid ainelisi tagavarasid ja tema praegune kapital on tõusmas kuni 5 miljoni marka. Kogu tegevuse aegu on Esto mitmed spordi auhinnad välja pannud ja kavatseb Pariisi olümpiaadile meie sportlaste rühma paar tegelast omalt poolt läkitada, milleks juba kapital loodud ja Eesti Spordi Liidu käsutada jäätud.

Ka tegutsesid Esto ruumides esialgselt mitmed sportlised organisatsioonid kuni E. S. S. Kalevi majas Gonsiori tän. 4 avaramad ruumid avanesid. Praegu on Esto äriruumide ümberehitus käsil.

Balti Spordiriistade Vabrik A. S. asutati 1907 a. ja tegutseb niiviisi 15 aastat hra G. Käppa juhatusel. Nagu eelpool seletasime on tema tähtselt kaasa aitanud meie kodumaa spordiriistade valmistuse alal — viimasel ajal on koguni müügile jõudnud Eesti tennis racket, mille valmistamisel palju raskusi tuli võita.

Eriti suured kogemused on tehasel võimlemisabinõude valmistamises ja võimlemissaalide sissesäädmises, milles ta väljamaa ettevõtetega julgesti võistelda võib. Ka viimased suusa valmistamise saadused näitavad suurt edu ja suudavad juba ilma paremate, Soome omadega, võistelda.

Nagu meie juhtivates ringkondades spordi pääle võõriti vaadatakse, ei panda muidugi rõhku ka sarnase tööstusharu edendamise pääle. Selle saadused võiksid aga meie eksport kaubanduses, silmaspidades meie sportlaste võrdlemisi suuri kogemusi ja teadmisi, õige silmapaistvale kohale tõusta. Soome spordiartiklid on näit. üle ilma otsitavad ja nõuetavad. Sellest võiks meil uus tööstusala välja areneda, mis ka kodumaa sportlisele edenemisele suuresti kaasa mõjuks.

Balti spordiriistade vabriku edu tuleb ainuüksi hra Käppa teenuseks pidada, kes iga näpunäidet sportlaste poolt saaduste parandamiseks kasutada mõistab.

Vabrik on mitmel puhul näitustel auhindadega kroonitud. Tegevuse laienemise tõttu, suurendab vabrik oma tegevuskapitali kuni 12 miljoni margani ja tööliste arv tõuseb ligi 75 pääle.

Meie soovime jubilaaridele edu ja hääd kordaminekut nende kodumaa sportlisele arenemisele kasutoovas töös.

G. Käppa

Tänavune cupfinal Inglismaal.

Bolton Wanderers — Westham United 2:0 (1:0).

Lõpumatch inglisis karikavõistluses on suurim iga-aastane sportiline sündmus Inglismaal ja kahtlemata ka terve ilma jalgpallielus. Päältvaatajaid kogub sinna uskumata arvul ja pinevus tõuseb niivõrd kõrgele, et publikum sageli platsile tormab, kusjuures rüselamisega paljud vigastada saavad. Inglisis jalgpalliesivõistluste käigu üle toovad kogu ilma spordilehed iga päev telegramme ja lõpuvõistluste tagajärg ja kirjeldus laguneb kui kulutuli laiali. Väravate lööjad on kogu sportlase ilma päevakangelased. Suurim au iga jalgpallisõbrale on karikavõistlust isikliselt kaasaelada.

Laupäev, 28. aprill

oli tänavune jalgpalli suurpäev. Võistlust peeti Wembley Parki staadionis, läinud aastal ehitatud, 126-tuhandelise päältvaatajahulga mahutavusega. Kuna sennised lõpuvõistlused 100 tuhande ümber päältvaatajaid harilikult olid kogunud, arvati ruumi jätkuvat. Lugu aga kujunes vastupidiselt. Ju eelmisest õhtust ja varasest hommikust kogub staadioni ümber suuri rahvahulki ja tükk aega enne mängu algust on staadion kunni viimase platsini välja müüdud. Uusi rahvahulki tuleb aga ikka ja ikka juurde, sünnitades elava lärmitseva kaitserõnga ümber staadioni müüride. Pääsetähtede kassad sulutakse, 50-tuhandeline rahvahulk muutub närviliseks, politsei püüab korda pidada. Telefoneeritakse linna abiväe saamiseks, korra pidamiseks saadetakse ratsapolitseinikka ja skoute. Rahvamass muutub rahunuks, varsti on oodata kuninga kohalejõudmist ja mängu algust. Korruga käib kui vägev lainetus rahvast läbi, tormab müüride kallale ja ronib üksteise kukil üle nende, valgudes juba varem täiskiillutud tribüünidele ja täites tervena välja. Kuningas

jõuab pärale. Bobbyd (politseinikud) püüavad välja puhastada, suruvad rahva ühelt äärelt tagasi, kuid teisel küljel liitsuvad uuesti päale. Viimaks ähvardakse mängu pidamata jätta. See mõjub ja kuidagi suudetakse mängu alustada. Rahva tagasitõrjumisel väljalt, murdub üts tribüüne kandev aluspost rängal rõhumisel ja umbes 1000 inimest langevad alla, kergemaid ja raskemaid vigastusi saades.

Meeskonnad:

Bolton Wanderers: Richard Pym; Robert Howarth, Walter Rowley; Alexander Finney, Henry Nuttall, James Seddon; William Jennings, William Butler, David Jack, Joe Smith (kapten) ja Vizard.

Westham United: Eddie Hufton; William Henderson, James Young; Sidney Bishop, Geo Kay (kapten), Jack Tresadern;

Rahvas ootab kassade juures sissepääsu

Richard Richards, Willie Brown, Victor Watson, William Moore, James Ruffel.

Kell 3.40

alustab West Ham Watsoni lahtilööduna mängu ja viib selle õige kardetavasse lähedusse Boltoni väravale, kus aga palli Jennings kätte saab ja vasakule siseajajale Joe Smithile üle annab. See viib ühes ääreaajaja Vizardiga palli teisele väljapoole. Pall langeb Westhami kaitse ohvriks, kuid

on peatselt jälle Boltoni parempoolse siseajaja Butleri käes, kes temaga küljeliini mööda kaareti värava poole pistab Young jõuab küll õigel ajal järele, kuid päästab palli karistuslalal nii õnnetult, et sest

esimene värav

Boltoni kasuks saab. Olles halvas löögivõimaluses, hakkab Young palliga dribbeldama, kuid Jack näpsab palli ära ja lööb selle mõne osava põike järel vasturuttavast Huftonist mööda võrku. Aega on kulunud 3 minutit.

See mõjub halvavalt Westhami pääle. Ehk küll ajajate-rivi energiliselt töötab, ei saavuta ta tagajärge ja ühel väravavõimalusel pörutab Watson üle.

Pääle selle muutub mäng kõvaks ja karistuslöögid on õige sagedased. Westham surub kõvasti pääle ja püüab väravat tasuda. Bolton tõmbab oma siseajajad poolkaitsesse. Watson pääseb jälle läbi, kuid lööb Pymile sülle. Westham on nähtavas ülekaalus. Ka Richards murrab läbi, jääb aga veidi kõhklema ja Pym kargab pääle. Pall sattub ühes appitõttava Watsoniga Pymi selja taha, mida vahekohtunik off-side'iks tunnistab. Publikumis

„Takistused võidetakse“, rahvas tormab üle müüri staadioni.

silm silma vastu. Young aga jõuab veel Smithi jala päält palli kõrvaldada.

Off-side värav.

Butler söödad Smithile, Henderson jookseb aga ettepoole, millega Smith off-side'i jääb ja tema hästilöödud värav tühistatakse. Osa mängijaid protesteerib. Esimese poolaja viimastel minutitel on Bolton ülekaalus.

Mängu jätkatakse vaheajata.

Poolte vahetusel jooksevad väljale mõlemate poolte treenerid ja massöörid, kes meestele karastavaid jooke ja muud pakuvad. Pääle selle kestab 10 minutit sarnane äge mäng,

— Westham püüab mida harva nähtud oma kaotust tasuda. See aga ei õnnesta ja 10 minuti pärast saavutab J. R. Smith Vizardi söödust

David Jack, esimese värava lööja.

J. R. Smith, teise värava lööja.

pääseb osaline pahameele torm lahti ja hulgad tõttavad väljale ise õigust mõistma. Politseil kulub 10 minutit publikumi rahustamiseks.

Mäng läheb õige tooreks. Joe Smith dribbeldab õnnestunult ja seisab Huftoniga

teise värava.

Selle pääle lödveneb mängu tempo, jõud rauged ja pooletunnilise halva mängu järel katkestab vahekohtuniku vile kõikide rõõmuks selle.

Meistriks tuli Bolton Wanderers. Varem on B. finaalis olnud 1893 ja 1903 aastal,

kus ta Notts County ja Manchester City vastu 4:1 ning 1:0 kaotanud.

Elmiste aastate võitjate nimestik on toodud Eesti Spordilehes № 20—21 1922 a.

Spordi sotsioloogia.

Dr. H. Risse samanimelisest broshüürist.

(Järg).

Nietzsche tundis intuiitiivse kindlusega eksiteed, millele askees, mille viimane ja ilmekam edustaja Schopenhauer oli, viima pidi. Selleks tõuseb tal uus, jaatav, askeesi vorm esile. „Ja öelda“ elule igasugusel kujul ja „siiski“. „Mis on hää?“ küsib Zarathustra ja ta vastab „vahva olla on hää“, ning edasi „julgus on aga parim surnukslööja, julgus, mis tungib: see lööb veel surmaga surnuks, sest ta ütleb: oli see elu? Las käia! Veel kord!“ See tingimatu „siiski“ ja „veel kord“ saab vahvuse kriteeriumiks ja on mõeldud „suure hädaohuna“, mis meid sunnib tugevad olema. Algnõue on: peab tarvitud tundma tugevuse järel, muidu ei saa selleks kunagi. („Jumalatepimedik“.) Sellega hurjutatakse ka „kehapõlgajaid“ („Nõnda rääkis Zarathustra“). Zarathustra on täiuslik ihu ja hinge poolest, üliinimese kuulutaja. Zarathustra on uus ideaal, katse oma „mina“ piiridest kõrgemale tõusta. Zarathustra pidi saama massidele nende sisemise individualiseerimistungi kujundiks. Et inimene esimeses joones inimene olgu.

Ja siis „Tahe võimule“. Kunagi ei ole mingi aja tendents lühemalt ja julmimalt sõnastatud kui siin. Sest tahe võimule, nagu seda kapitalistlik ajajärk karakteriseerib, ei oma endas enam midagi inimlikku; tema teenistusse kuulub tundmusteta masinvärk, mille vahetpidamatu ja halastamatu käik kõik purustab. Siin saab inimene ise objektiks, objektiks tahte võimule.

On iseloomustav, et Nietzschel tahte võimule idee tekkis saksa-prantsus sõja aegs, kuulates lahingusse marssivate preisi pataljoni sammu. Siin puudub inimese üksiktahte irratsionaalsus, mis omis väljendustes tuhandele tundevärvingule vastuvõtlik, siin maksab liikuva masinvärgi ratsionaalsus, mille käik ja hävinemine täpselt rehkendatav.

Üksiku vabastatud tahte väljendus peab aga püsima muutmatult lõpuni, mil seda,

kes teda liikuma pani, enam näha ei ole. Lõppude lõpuks on ka ainult need individualiteedid, kes preisi pataljone marssida lasid, mille sammu Nietzsche kuulis. Vahe on vaid vormis mitte sisus. Nii saab iga individualiteedi esildus igasugusel kujul tahteks võimule. Kas siin tegemist on mingi vastase võitmisega, on ükskõik; juba jooksjä, kes otsustanud teatud maad teatud ajaga jooksta, avaldab tahtet võimule, tahtet, oma keha sellele saavutusele sundida. See terve kompleks, mida harilikult „rekorditõveks“ hüütakse, on sellest tundest võrsund. Tahe, midagi, olgu mis tahes, ainuüksi saavutada, korra mingit individuaalset meistertükki korda saata ja tunne seda korda saatnud olevat, need vast loovad inimese. Mehaniseeritud inimesel ei ole mingit muud võimalust selle tahte väljendamiseks igapäevases elus kui kehakultuuri alal. On tähelepanuväärne, et sportlane rekordi saavutamisel tervislikult kannatab. Seda punkti kasutatakse tihti spordi vastaste poolt. Teadagi ei paku finishis kokkulangev jooksjä meeldivat vaatepilti, kuid temas on midagi temast enesest kõrgemat. Temas on lihtsalt tahe tugevam kui keha ja paradoksina väljendudes jookseb jooksjä lõpuma, mil kehajõud rauged, ainult tahtega. Ja maratonijooksjä? Siin on viimistletud tahe erilise kultuse sümboliks saanud. Asjaolu, et enam kui kahetuhanda aasta eest üks kreeklane 42 km-lise maa (Marathonist Ateenasse) maha jooksnud on ja surnult kokkulangenud, on meile põhjust annud seda maad täpselt üle mõõta ja jooksjäid selle surnuga võistelda lasta. Ja et esimestel olümpiamängudel Ateenas 1896 aastal sama maad jooksti, on eriline meie ilmasuhtumise väljendus, kes kõiki enneolevat ja järeltulevat võita püüab, millele ühtki piiri ei ole ja enesest kõrgemale püüab. Oleme ikka inimesed üleilsest ja tunahomsest.

(Järgneb).

Staadioni asjus.

L. T.

Staadioni ehitustööd on käimas. Oma toores ehituses on tribüünid juba valmis. Puuduvad veel pingid ja maalritöö. Mulla-tööde ja trenaazhiga võib algust teha alles pääle laulupidu, nii et esimesi jalgpalli-võistlusi sääl vaevalt enne sügist teostada võib. Staadioni ehituskulud ulatavad pää-liskaudselt võttes 3 miljoni margani, mil-line summa loodetavasti laenuna saadakse. Töö lõpule viimiseks enam nähtavasti suu-remaid takistusi ei ole.

Staadioni mõõdud vastavad viimasel ajal ehitatud sellekohastele eeskujulise-matele asutustele väljamaal. Jalgpalli-välja suurus on 106×68 mtr. Jooksurada

400 mtr. Kauguse ja kepphüppe teid on 2, kõrgushüppeks samuti 2, mis jalgpalli-väljast väljaspool asuvad. Staadioni muru ja teede kastmiseks säätakse 8 hüdranti. Tehniliste tööde kava kohta on Berliini kehakasvatuse ülikooli dotsent ins. Seiffert oma asjatundliku nõuandega abiks olnud. Loodetavasti saab ka staadion sellest kül-jest eeskujulisena. Ka staadioni ümbrus ja sissekäik tehakse nägusaks puistiku loomise ja vastavate ehitustega.

Talvel asutatakse staadioni väljale suu-rem liuväli kiiruisutamiseks, mis meil senni puudunud, ja liu- ja suusamäed.

Tõnu Viidemann.

25 aastase juubeli puhul.

Hiljuti sai 25 aastat täis, kui üks meie vanema põlve agaramatest sportlastest, omal ajal laialt tuntud maadleja, sportline tegelane ja esimese eesti spordiajakirja „Jõu ilma“ väljaandja, Tõnu Viidemann, oma sportlist tegevust algas. Seepuhul toome tema elu-loost, ja tegevusest lühida ülevaate.

Tõnu Jaani poeg Viide-mann on sündinud 11. septembril 1871 Kose kihel-konnas teomehe pojana. Olles hädise tervisega, ei soovinud vanemad teda põllutööle pühendada, vaid saatsid Tallinna käsitöölise, maalri juurde õpipoisiks. Olgugi, et poisile omale see amet ei meeldinud vaid ennemine aednikuks oleks tahtnud hakata, jäi see tema edaspidiseks elu-kutseks. Pääle õpiaja asus ta tööle Koeru kiriku juur-de, kus ta talve jooksul kavatses omale raha kor-jata ja teisel sügisel Tar-tusse Treffneri gümnaasiumi õppima minna. Selleks oli ta peremehe kätte juba 84 rubla kokku korjanud, kuid see ei maksnud talle

sedä välja ja pidas 44 rubla kinni. Kavatsesust tuli loobuda. Pääle selle töötas ta maalrina Tapal, Amblas, Jisakul ja Jõhvis, ühtlasi vabadel tundidel vanavara korjates Dr. J. Hurti kogusse. Seda tegevust katkestas kroonu teenistus, mida ta Poola-maal mööda saatis. 1897 aastal oli V. jälle Tallinnas tagasi ja tutvunes siin esi-mest korda jõustikuga. Käis ka vahel tuntud „Linda“ aidas A. Andrusch-kevitschi juhatusel harjuta-mas. Kindlad harjutused algasid aga tal 1898. aastal, mil ta Peterburi elama asus ja Nobeli tehases töö-tama hakkas. Sääl harju-tas ta alati vabal ajal ja kogus oma ümber ka omamaalasi noorimehi, kunni sellest väike spordi-ring välja kujunes, kes Suure Dvorjanskaja täna-val neiu Katharina Liivi korteris omale harjutusruu-mid muretsets. Sääl har-jutamine keelati aga varsti

Tõnu Viidemann

politsei poolt ära.

Edasi leiti harjutusruumid Suurel Monetnaja tänaval Eesti Haridusseltsi II

jaoskonna kooli ruumides. Neis ruumides saadi ka esimese Eesti raskejõustiku seltsi „Kalevi“ põhikiri kinnitatult kätte. See oli 1900 aasta aprilli kuul. Edaspidised harjutused jätkusid seega spordiselts „Kalevis“, kus V. peagi üldist tähelepanu äratas ja võitusid mitmesugusel raskejõustiku alal omandas. Tähtsamad võidud temal oleksid: 1901. aastal „Kalevi“ seltsi poolt korraldatud maadlusvõistlustel I auhind, 1902. a. karskusselts „Võitleja“ poolt Narvas toimepandud maadlusvõistlustel I auhind, samal aastal Peterburi esimaadlustel I auhind, samal aastal „Kalevi“ tõstevõistlustel II auhind ja esimesel ülevenemaalisel spordinäitusel maadlemises ja tõstmises esimesed auhinnad, 1904. aastal Viiburi „Reipase“ poolt korraldatud võistlustel III auhind ja ülevenemaalistel võistlustel I auhind, 1911 aastal Tartus „Abergi“ poolt korraldatud üle Baltimaalistel võistlustel maadlemises I auhind ja Baltimaa esimaadleja aunimi.

Viidemannil on veel suur tähtsus sporditegelasena ja õpetajana Peterburis, kuna tema juhatusel paljud Eesti raskesportlased on väljaarenenud. Nimetada võiks neist: M. Liiv, J. Hoier, A. Kampus, J. Lind, A. Krusement, M. Klein, J. Gutmann ja soomlased A. Ollmann ja K. Väre.

V. on eluaegne täiskarsklane ja ka karskusseltsides agaralt töötanud, olles Peterburi „Üstavuse“ juhatusliige ja Tallinna „Valvaja“ asutaja liige. Pääle selle on V. töötanud Peterburi Haridusseltsis, Peterburi Soome vaimlemisseltsis, Peterburi spordiklubi „Herkulesis“ (asutaja liige), Peterburi spordiselts „Kalevis“ (asutaja liige), Peterburi Eesti jõustikuselts „Võimulas“ (asutaja liige), ülevenemaalises elukutseliste maadlejate ühingus (asutaja liige), Tallinna spordiselts „Kalevis“ ja Eesti rahvusvahelise elukutseliste maadlejate ühingus (asutaja liige).

Tähtsaks teenuseks Eesti spordi arendamisel tuleb Viidemannil pidada ka esimese eestikeelse spordiajakirja „Jõu ilma“ väljaandmist, mida ta omal kulul ja vabal ajal toimetab. Pääle selle on V. kirjasaatjana spordi alal töötanud „Peterburi Teatajale“, „Tallinna Teatajale“, „Päevalehele“, „Uue Ajale“, „Virulasele“, „Lindale“ ja „Vaba Maale“.

Soovime väsimata ideelisele sportlasele õnne kordasaadetud raske töö puhul ja loodame, et ta edaspidigi oma vilunud kätt tagasi ei hoia, kus ühiselt tõmmata tarvis, vaid noori juhatab kunni meil jälle uued Lurichid ja Abergid tõusevad.

KODUMAALT

MURDMAJOOKSU ESIVÕISTLUSED.

29. aprillil s. a.

Murdmaajooks on igalpool varakevadiks suuremaks sündmuseks, suvise hooaja avamispeoks. Koguvad üle maa kokku kõik paremad sportlased, mitmed sajad, kes sõbralikus võitluses üle ärkavate nurmede, ruttavad. On eriliselt meel helgas kevadel, eriliselt lõbus jooksta, tundes surisevat maad imbutatest mahladest. Murdmaajooks on kaunim spordiala.

Sellest ka suur lugupidamine ja huvi tema vastu. Suured Inglis- ja Prantsusmaa murdmaajooksu võistlused koguvad sagedasti üle tuhande osavõtja, Rootsi „Sleipners terräng“ tänava üle viiesaja. See on spordimaades, mitte aga meil. Meil sörgib juba kümmekond aastat järgimööda 5—10 meest, ilma suurema huvi ja elevuse ära-

tamiseta. Seisame siin surnud punktil. Ometigi on aga teada, kui suur tähtsus kevadisel murdmaajooksu harjutamisel igasuguse sportlase, eriti jooksja kohta on. Kauem ei tohiks see loidus kesta, peab pööre tulema.

Ma mõtlen osalt on süüd asja korraldajatel, ei ole küllalt tähtsust püütud anda temale, peetakse vaikselt ära, et aga kaelast ära saaks, ja „päevakorras edasi“. Siin peaks asjale enam hinge sisse ajama, õhutuseks mõni hinnaline auhind välja panema (soovitav kahes gruppis — vanadele ja algajatele) ja asja enam reklameerima. Siis võiks murdmaajooksu esivõistlus meilgi kauniks kevadepeoks kujuneda.

* * *

Nagu juba öeldud, ei erinenud tänavune esivõistlus millegiga endistest, ei osavõtjate arvu ega konkurentsiga. Ehk küll osavõtjaid üles oli antud 17, oli starti ilmunud ainult 7, kelledest veel 2 pooltel teel jooksu katkestasid. Lõpetasid seega ainult 5. Tuntav ülekaal oli Heinrich Paalil (V. S. Sport), kes kogu aeg vedas ja umbes 300-meetrilise edumaaga jooksu

et tema eriala 1500—5000 mtr. võiks olla, kus temal normidest — 4.20, 9.30 ja 16.00 allapoole pääsmine raskusi ei teeks. Tänavu näib Paal asja tõsisemalt võtvat, jääme ootama . . .

Tagajärjed olid:

1. Paal, Sport, 27 min. 42,2 sek.,
2. Tiisfeldt, Kalev, 28 " 31,0 "
3. Vunder, " 28 " 39,7 "
4. Rebas, " " " "
5. Lõör, Nõmme Kalju.

H. T.

*

J. VESTHOLMI ERAREALGÜMNAASIUM

korraldas 29. aprillil s. a. omavahelise murdmaajooksu Mustjõeelt — V. S. „Sporti“ aeda (umbes 3,500 m.). Jooksu võitis J. Känd, ajaga 11,53,5 sek. Teine: Palm 12,20,2; Treimann — 12,48,5 ja Kokk — 12,49,6 sek.

Kändist võiks tulevikus õige hää keskmajooksja tulla, andeid tal selleks igatahes on. Mineva aastase paremad tagajärjed olid tal 1500 m. — 4.43,9 sek. ja 3000 m. 10.30,2 kõik ilma vähemagi tree-ninguta.

Keskoolide vahelises murdmaajooksus jäi ta võitjast Tiisfeldist (14.25,3) ainult 15 m. maha, ja tuli teiseks ajaga — 14.32 sek.

H. U.

*

SPORT NÕMMEL.

N. s. s. Kalju korraldas 29 ja 30 aprillil omavahelised maadlusvõistlused seltsi esimaadleja nime pääle. Osavõtjaid oli neliteist, neljas kehakaalus: kärbes-, sulg- ja keskkalu. Auhindasid jagat, igas kaalus kaks, pääle selle hra Numi merti poolt kingitud rändav hõbe karikas.

Võistluste tagajärjed:

Kärbeskaal: Kergekaal:

R. Mittov	E. Püttsepp
D. Vesterberg	(tuntud maadleja vend)
	J. Emlik

Sulgkaal: Keskkal:

A. Puutsa	A. Kangur
A. Nõmm	A. Karavits.

Rändava auhinna omandas Mittov, võites Puutsa't. Mittovil tuleb jäädavaks omandamiseks seda veel 2 aastat kaitsta.

Üldiselt näitab N. s. s. Kalju suurt agarust ja energiat oma tegevuset, suutes moodustada pooleaastase tegevuse järele

Heinrich Paal

lõpetas. Tõsiselt on kahju, et meie maratoni-meister Lossmann ja 5000 m. tšempion Erlich temaga oma jõudu ei soovinud mõõta, mis võistluse põnevamaks oleks teinud. Lossmanni võidu kohta igatahes kaljukindel ei oleks võinud olla, kuna Paal kord varemgi (Antverpeni olümpiaadi aastal) teda samal maal võitnud on ja murmaa eriti Paali tugevale natuurile ja kõrgeandelise jooksja raffineerimatule võimisele näib vastavat. On kahju, et Paal tervet suve jooksule ei söenda pühendada, vaid oma võimist jalgpalli ja teiste igasugu võimalikkude ja võimatute spordialadega killustab — muidu saaksime temalt vast mõndagi üllatavat näha. Isiklikult arvan,

näit. võimlemise, poksi, jalgpalli raskejõustiku ja teisi gruppe, kes kõik edukalt töötavad.

N. Kursmann.

*

PAIDEST.

1 mail peeti Järvamaakonna Spordi Ringi korraldusel maakonna esivõistlusi murdmaa jooksus. Osavõtjaid oli ainult kahest maakonnas asuvast organisatsioonist kokku 6 ülesannud kuna startisivad neli: 3 „Malevast“ ja 1 korraldaja poolt.

Jooks algas Lasputse mõisa juurest ja lõppes Paides, Tallinna tänaval. Maa pikkus 7 kilomeetrit.

Esimesena jõudis kohale malevlane Seera, ajaga 25 m. 21,2 sek. omandades sellega Spordi Ringi poolt annetatud jooksja kuu, mida tal lõpulikuks omandamiseks 3 aastat kaitsta tuleb.

Teisena lõpetas maa R. Maurer (Maleva) ajaga 25 m. 33,6 sek.; kolmandana O. Ambach (Maleva) ajaga 25 m. 58 sek. ja neljandana spordiringlane Pukspuu teistest tuntavalt järel olles.

Üldiselt võib tagajärgedega rahul olla, kui tänavust lühikest treeningu aega ja halba teed arvesse võtta. Eriti peab aga hindama siin noore malevlase Maurer'i võimisi, kes tänavu esimest aastat stardib ning oma nooruse ja vähese treeningu päälle vaatamata juba vanemasse klassi kuulub (Järvamaal). Tuleval aastal tuleb Seeral temaga tõsiselt rehkendada.

Pildur.

*

MURDMAA JOOKS TÕRVAS.

1 mail s. a. korraldas T. S. S. „Sakala“ hooaja avamiseks murdmaajooksu. Maa pikkus oli 3 klm. Osavõtjaid 6. Kohtadele tulid: 1) Matson 11:52,9; 2) Paats 12:18,3; 3) Kutschin 5 m. taga; 4) Rebane.

—sp—

*

PÄRNUST.

Murdmaa jooksust, mille korraldas spordiselts „Vaprus“ 5 mail s. a. oli osavõtt õige leige. Startisid ainult viis meest. Esimesena lõpetas jooksu R. Kütt „Tervis“ ajaga 27 min. 19,1 sek. Teisena jõudis kohale Ed. Voll „Tervis“ ja kolmandamana lõpetas J. Schvalbe, Sindi „Kalju“. Jooksti umbes 6 klm.

Hõiky.

*

TARTUST.

Pühapäeval, 6. mail korraldas spordiselts „Kalev“ murdmaajooksu, mille pikkus umbes 3½ kilomeetrit. Osavõtjaid oli viis, kõik „Kalevi“ liikmed.

Esimesena lõpetas Mitt — 17 min, 34,6 sek., teisena Riives — 17 m. 18,2 s. kolmas Leetsi.

*

Rätsepa tarvituste kauplus

S. S. Orloff,

S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovitab spordimeestele
omast ladust:

hääd inglise ülikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUSED TÕRVAS.

6. mail korraldas T. S. S. „Sakala“ omavahelised kergejõustiku võistlused. Varajase kevade tõttu oli võistlejate arv keskmine. Et spordiväli alles väga märg oli, siis tuli palju kukkumisi ja libisemisi elte, mis ka tuntavalt tagajärgede päale mõjus. Olgugi et aeg alles varajane ja harjutusi vähe teatud, saavutati siiski mõnedel aladel paremaid tagajärgi kui läinud aastal maakonna esivõistlustel.

Tehnilised tagajärjed olid:

60 m. jooks: 1) Madisson A. 8,3 sek. 2) Paulmeister 1/2 m taga. 3) Valdmann 1/2 m. II taga. 100 m. jooks: 1) Leinbock 12,5 sek. 2) Treiveldt 1/2 m. taga. 3) Valdmann 2 m. II taga. Kuul: 1) Madisson J. 11 m. (uus Tõrva rekord). 2) Anniko 10,75. 3) Kaat 9,44. Kaugus hooga: 1) Kaat 4,77 m. 2) Tuuts 4,76 m. 3) Anniko 4,65 m. Ketas: 1) Anniko 30,98 m. (uus Tõrva rekord). 2) Madisson J. 30,73. 3) Matson 27,59 m. Kaugus h-ta: 1) Madisson J. 2,56 m. 2) Anniko 2,41 m. 3) Madisson A. 2,30. Kõrgus hooga: 1) Tuuts 1,40 m. 2) Madisson J. 1,40 m. 3) Kaat 1,35 m. Teivashüpe: 1) Tuuts 2,50 m. 2) Madisson J. 2,42 m. 3) Kaat 2,10 m. 1500 m. jooks: 1) Kutschin 5:47,6 sek. 2) Leinbock 5:49,5 sek. 3) Treiveldt.

—sp—

*

PETSERIST.

Neljapäeval 10 mail s. a. korraldasid Petseri Realgümnaasiumi õpilased murdmaa jooksu, mis esimeseks sellesarnaseks Petseris tuleb pidada. Maa pikkus 2 $\frac{1}{2}$ kilomeetrit, mis kaunis vaheldusrikas oli. Osavõtjaid üheksa inimest. Esimesena jõudis lõpupunkti, hääs tempos, A. Savi, ajaga 19 m. 33,4 sek., teine J. Bibikov — 9,45; kolmas E. Piirisild — 9,50 sek.

*

Johannes Pürn,
Paide Maleva,

üks parematest provintsi sportlastest.
Eriala visked, milles ta häid tagajärgi saavutanud, näit. ketas üle 41 mtr., kuul üle 12 mtr., oda üle 47 mtr.
Silmapaistev sporditegelane Järvamaal.

ÜLIÕPILASKONNA KEVADISED VÕISTLUSED

10. mail s. a.

Üliõpilaste sportline ringkond on talve jooksul kasvanud, saades uusi jõudusid mineva aastastest keskkoolide tshempioni-

dest, nagu Neumann, Kolk, Tiitso ja teised on, mille tõttu ka tagajärjed üldiselt on kerkinud. Mõnede vanemate meistrite puudumisel läksid siiski mõnel alal esimesed kohad nõrgavõitu tagajärgedega (1500, ketas). Kahetseda tuleb V. Everit, kes kevadel raske kopsupõletiku läbi põdes ja tänava treeningust peab loobuma. A. Veiss ei ole suutnud ennast veel kõva õppetevuse tõttu vormi ajada.

Tagajärjed olid:

100 m.: 1. Neumann (Vironia) 11,8, 2. Must (Fr. Estica) 12,1, 3. Tiitso (organiseerimatu).
400 m.: 1. Neumann 60,1, 2. Kolk (Vironia).
1500 m.: 1. Mertson (organiseerimatu) 5 m. 05,9 s., 2. Kiviste (org.).
Kõrgus: 1. Neumann 170, 2. Tiitso 1.60.
Teivas: Neumann 300.
Kaugus: 1. Neumann 6,00, 2. Treiberg (Põhjala), 3. Tiitso 5,18.
Kuul: 1. Kolk 12,00 (rekord), 2. Neumann 11,28, 3. Treiberg 10,81.
Ketas: 1. Kolk 29,88, 2. Treiberg 29,18, 3. Tiitso 28,55.
Oda: 1. Lauba (Vironia) 47,49 (rekord), 2. Treiberg 42,90, 3. Kolk 37,65.

Organisatsioonidest sai kõige rohkem punkte korporatsioon Vironia.

*

TÜRI SPORDIRINGI VÕISTLUSED.

13. mail korraldas Türi Spordiring esimesi kergejõustiku võistlusi, millest päale kohalikkude, Paide „Maleva“ ja Tallinna tehnikumi sportlaste ka A. Klumberg Tall. Kalevist väljaspool võistlust osa võttis. Viimasel oli kavatsus siin oma kevadist vormi proovida ja hää l juhusel ka mõnda Eesti rekordi parandada, kuid vihmane ilm rikkus selle. Ka teised tagajärjed kannatasid üldiselt selle all.

100 m.: 1. Jaanvaldt (tehnikum) 12,3, 2. Tepp (Maleva), 3. Huuk (tehn.).
Kuul: 1. Tepp 12,11, 2. Pürn (Maleva) 11,63, 3. Tiidelepp (tehn.) 11,16. Klumberg 13,03.
Kaugus: 1. Bromann (T.Sp.R.) 5,99, 2. Jaanvaldt 5,78, 3. Tepp 5,54. Klumberg 6,32.
Ketas: 1. Pürn 34,75, 2. Kärt (Maleva) 34,36, 3. Teinburg (tehn.).
1500 m.: 1. Seera (Maleva) 5,28,5, 2. Saarits (tehn.), 3. Huuk.
400 m.: 1. Jaanvaldt 63,7, 2. Huuk, 3. Seera.
Oda: 1. Bromann 38,94, 2. Teinburg 37,94, 3. Tramberg (tehn.) 35,85.
Kõrgus: 1. Bromann 1,53, 2. Teinburg 1,47, 3. Ansjak (T.Sp.R.) 1,47.

*

AKADEEMILISE SPORTKLUBI RAHVUSVAHELISED.

Nelipühi teisel ja kolmandal pühäl korraldas Akadeemiline Sportklubi Tartus

rahvusvahelised võistlused, millest ka mitmed paremad läti ja poola sportlased osa võtsid. Üllatavatena tunduvad tagajärgedest Kibildsi kuulitõuge (tema Läti rekord 12.13) ja Sukatneeksi kettaheide (tema Läti rekord 45.16), milles üks haruldaselt palju ja teine haruldaselt vähe enese kohta näitasid. Meie meestest olid hääd: Neumann tõkkejooksus, Kalkun kettaheites ja Tiisfeldt 5000 mtr. jooksus.

Tagajärjed üldiselt:

100 m.: Rottert (Polonia, Varssav) 11,3; 2. Pereversin (Tall. Kalev) 1 mtr. järel; 3. Ramins (LSB, Läti).

200 m.: 1. Rottert 23,9; 2. Witthof (LSB, Läti) 24,8; 3. Pereversin 25,0;

400 m.: 1. Rottert 55,4; 2. Pereversin 56,4; 3. Vaha (Tartu Kalev) 58,4.

1500 m.: 1. Ilves (Ak. sp. kl.) 4.38,6; 2. Jucevicz (Ak. sp. kl. Varssav) 1 mtr. järel; 3. Tiisfeldt (Tall. Kalev) 4.44,2.

5000 m.: 1. Tiisfeldt 16 59,8; 2. Mitt (Tartu Kal.) 17.51,1.

110 m. tõkkeid: 1. Neumann (Ak. sp. kl.) 17,2; 2. Klumberg (Tall. Kal.) 17,4.

Kaugushüpe: 1. Klumberg 6 77; 2. Neumann 6 24; 3. Viin (Tartu Noorsoo selts) 5.88.

Kõrgushüpe: 1. Klumberg 1 70; 2. Neumann 1.65; 3. Tiitso (Ak. sp. kl.) 1 60.

Teivashüpe: 1. Vitthof 3.40; 2. Klumberg 3.40; 3. Neumann 3.30.

Kuul: 1. Kibilds (LSB, Läti) 12 88; 2. Klumberg 12.78; 3. Sukatneeks (LSB, Läti) 11.60.

Ketas: 1. Klumberg 39.575; 2. Kalkun (Tartu Kalev) 38.905; 3. Sukatneeks 38.33.

Oda: 1. Klumberg 57.96,5; 2. Kibilds 49.39; 3. Treiberg (Ak. sp. kl.) 45.17.

JALGPALLI KROONIKA

RIIA YMCA KÜLASKÄIK

5. ja 6. mail.

TJK — YMCA 6:0 (1:0).

Hra O. Raudsepa traditsionaalse karika võistlusega mainitud seltside vahel avati päälinna tänavune jalgpallihooaeg. Võistlus, kui esimene sarnane, kannatas kõigi kevadiste puuduste all: väli äärmiselt porine ja mängijad enamuses alavormis. Neist põhjustest olenes ka mängu iseloom: täielik kokkumängu võimetus- ja vastastikune palli tagumine pikkade löökidega, kusjuures löviosa kaitsel ja poolkaitsel, kuna ajajateliini kombinatsioonikatsed abitult mudasse raugesid.

Esimene poolaeg, kus mänguvälja porisem pool TJK kasutada, möödus ühejõuliselt, vast mitmete ebaõnnestunud katsete järel 1:0 tema kasuks tagajärge andes (Jürgenson). Poolte vahetusel selgus aga Klubi füüsiline ülekaal, kes lätlased sõna otsekoheses mõttes mudasse kinni litsus ja nende vastupaneku hävitas.

Pöderil (4 vär.) ja Ree (1 vär.) ei olnud seejuures raske palli parajal momendil ja paigal võrku toimetada, väravavahti haletsemisvääriiselt sundides mudasse ennast pilduma. Mängu lõpul 6:0.

Mis meeskondadesse puutub, siis näitas YMCA õige nõrka mängu, mida mitmete paremate mängijate üleminekuga Riia jalgpalliklubisse seletada võib. Rahuloldavad olid väravavaht ja keskajaja. Klubi meeskond, kelle koosseis tuntavalt muutunud, ei näi oma mänguvõimest midagi kaotanud olevat, uued jõud ajajate-liinis, Ramler ja Jürgenson, töötasid rahuloldavalt ja töötavad sügiseks Klubile ühes Pöderi ja Reega õige ühtlase ajajaterivi moodustada. Värskema mehe leidmine Jansoni asemele ei oleks aga paha. Vennad Silberid ja teised tuntud matadorid rõõmustasid päältvaatajaid paiguti õige õnnestunud hiilgelöökidega, paiguti aga vääratasid ka — mida aga kevadel pahaks ei ole panna.

Sport — YMCA 2:0 (1:0).

Mäng oli täieline koopia eelmisest, erinedes vast sellega, et ajajaterivi suuremat löögivõimetust näitas kui Klubi. Väravasaavutamise võimalusi oli rohkesti, eriti teisel poolajal.

Meeskonna koosseis Spordil oli seekord üldiselt nõrk. Tunda andis ennast meeskonna selgroo, Kuulmanni, puudumine, kelle kohta Rein ja Kokamägi vaheldamisi täita püüdsid. Ajajaterivi, kust Paal (spetsialiseerib praegu jooksu) puudus, oli meeskonna kahvatum osa. Kaitse paistis silma ja püüdis seda veel rohkem teha, milles aga neid aegsasti hoiatada tuleb, sest affekteerimispuud hävitab suurel määral arenemisvõimalusi.

Väravad löid Üpraus ja Tell.

*

*

Spordi- ja mänguabinõude kauplus Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

Spordi- ja mänguabinõude kauplus Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

HJK — TJK 2:0 (1:0)
19. mail.

Helsingi ja Tallinna Jalgpalliklubide võistlus oli revanshiks mineval sügisel Tallinnas peetud samade meeskondade võistlusele, mis teatavasti Tallinna Jalgpalliklubi puhta võiduga 3:0 lõppes. Tänavu on aga Tallinna Klubi nõrgenenud ja Helsingi Klubi nähtavasti tugevnenud, mille tõttu ka osad vahetatud. Helsinglased olid kogu aja tuntavas ülekaalus ja ainult harva suutsid tallinnlased nende poolele pääseda. Peab ütlema, et Klubi mäng üldiselt seekord kahvatu oli: väiksekasvuline ajajaterivi oli täitsa võimetu soome tugeva kaitse ees ja päälle algusminutite läbimurdmiskatsete, mis kummaliste kukerpallidega lõppesid, hoidis ta ennast neist aupaklikus kauguses — tegi küll näo kui püüaks kõige energilisemalt päälle suruda, kuid palli valdamisel kõhkles nii kaua sellega, sihitult põigeldes ja ise üksteisega puskledes, kui juurderutanud soomlane selle teisele väljapoolele põmmutas. Ka takistas neid, kui ka üldse tervet meeskonda, jooksu nõrkus, mis nad abituks tegi. Ainult kord vedas

Jürgenson kolmest mehest läbi kuid löi mööda ja Pöder hävitas värava tasumise võimaluse, löödes Jansoni hästi söödetud palli 5 meetri päält üle. Need olid ka kõik Klubi shansid.

Poolkaitses nägid A. Silber ja Sepp väsinud välja, kuna Klaos (Karu) sellevastu suurepäraliselt töötas. Kaitse oli palju tulusat tööd soomlaste kiire jooksu ja kihvtiste söötude vastu värava kaitsmisel, Luik'i arvele tuleb siiski esimene värav panna, kes liig aeglane oli ja soome vasaku ääreaajaja puhtalt enesest lasi mööda vedada.

Teine värav löödi viimastel minutitel, värava ees tekkinud rüselemisel, väravavahi jalgade vahelt läbi.

HJK — KALEV 1:0 (1:0)
20. mail.

See oli mäng, mis päältvaatajaid vihastas. Kogu aeg Kalevi ülekaal, kuid tagajärg soomlaste kasuks.

Kalev näitas küll peent mängu ja õnnestunud kombinatsioone, mis soomlasid hirmunult sundis ümberjooksma, ei puudunud ka teravad löögid värava pihta, kuid Tammisalo püüdis otse kuradlikult, kuid mürina enese taga olevat väravaavaust kattes. Näis paiguti et pall noolena võrku lendab, kuid viimasel momendil suutis Tammisalo ennast veel pikali visata ja palli käiku väravaliini pääl takistada.

Kalevile jäi ainsaks väravaks pall, mida Lass sülest värava liini päälle pillas.

Mäng oli tunnilise kestvusega.

*

VARSSAV — TALLINN 6:1 (1:0)
20. mail.

Meeskondade asetudes väljale, oli päältvaatajate teadlikumal osal juba igatahes selge, et Varssav võitma pidi — selleks olid garantiad: 1) Poola üldine kõrge

jalgpallikultuur ja 2) Tallinna meeskonna nõrgenemine Kalevi mängijate puudumise tõttu. Küsimus võis seista ainult selles, kuid võrd suudab patriootiline vaimustus võõraste jõulisele ja tehnilisele ülekaalule vastu panna. See suutis mängu umbes 75 minutit üleval hoida, teatud „psühholoogilise momendini“ viia pääle tasutud värava — kus poolakad juba õige „verest ära“ olid — kuid see möodus meie meeste saamatuse tõttu väravaesisel (kaks Paali andeksandmatult vildakut lööki!) ja saabus mõru reaktsiooni moment, kus hakkas piinlik tribüünidel istudes.

Mis puutub poolakate mängusse, siis on ta teistsugusem meie omast — tas on ometigi kool, palli käsitakse teadlikult, vabalt, surmataks ja lüüakse puhtalt, ilma et seejuures mingit iseäralist trikki silma paistaks, või püütaks paista lasta. Kõik on täiskasvanud, kogukad, mõned isegi vanuse poole mehed, esinevad soliidilt, ei midagi üleaurust, asjatut. Mäng on lahtine, edasijõudev, pall käib ühelt äärelt teisele; nad ei käsita kõrgekstiidetud kontinendi lühidasöödu mängu, eelistavad pigemini pikki passe, kuid need tehakse kergelt ning pall võetakse vastu kindlalt nobeda jooksu päältki. Üldiselt humaanne mulje.

Kool & Mäng

Tallinn, Vana Posti t. 2
Kõnetraat: 16—56, 21—78

Mänguasjad, Koolitarbed,
Süstad ja tõukekelgud.

Meie mehed suutsid neile vastu panna nii kaua ainult oma visaduse, eneseohverduse ja eesti jonniga, pikalipaisatunagi jalgedega sibades ja palli kuidagi kõrvale veeretades.

Mängu käigust oleks märkida järgmisi huvitavamaid momente: Esimesel poolajal poolakate ülekaal. Palli lahtilüües viiakse see kohe meie värava alla; kaitsja Javorsky viga — tõstab palli üles enese värava poole, Tipner jookseb väravast välja, püüab palli tõrjuda kuid lööb rusikaga mööda, Silber jookseb väravasse ja suudab õigel momendil veel hästisihitud palli pääga tagasi lüüa. Pääle selle on Maureril võimalus äärt mööda puhtalt Varssavi värava alla jõuda, kuid ei julge

ise värava pääle lüüa, hakkab kõhkleva ja Paali otsima, kunni pall ta käest võetakse. Umbes 10 minutil veab Varssavi parem äärmine palli Reinist läbi, söötab selle karistusala kohalt keskele meie kaitsjate selja taha, kus üks ajaja neist nobedalt mööda jookseb ja palli hoogsalt võrku virutab. Esimene värav.

Teisel poolajal püüavad meie mehed kõigest hingest kaotust tasuda. See õnnestubki neil: Üpraus lööb kaareti umbes 30 mtr. päält palli värava alla, väravavaht püüab seda, saab aga vist Telli poolt takistatud, pall hüppab sülest välja ja Pöder tõstab selle üle tema pää võrku. Suured ovatsioonid. Pääle selle püsivad meie mehed publikumi võimsa kära saatel ülekaalus, kuid võit jääb tulemata, mehed on kui kleepund paigale, on kõik keskel troppis palli kallal koos, see käib küll käest kätte kuid mitte edasi, ja väravat ei järgne — kunni poolakad toibuvad ja omakord pääle tungima hakkavad. Meie mehed on aga vahepääl õige julgeks läinud, O. Silber hoiab juba väravast ennast õige kaugele, poolkaitsjad ei taha palju enam oma väljapooles tulla, kunni poola keskajaja Silberit petab ja tabavalt parempoolsele siseajajale söötab. Hädaohtu veel suuremat ei ole, Javorsky on värava ees varitsemisvalmis, kuid Tipner teeb eksisammu, jookseb väravast välja ja pall lüüakse pikaliheitvast Javorskyst mööda võrku. 2:1. Tagajärjel pole veel viga, kuid meie mehed ei märka endid kaitsmiseks koondada, valguvad endiselt välja mööda laiali ja püüavad nähtavasti väravat tasuda. See aeg on aga möödas. Väravaid hakkab sadama kui mammusid üksteise järele, kunni, Jumal olgu tänatud, vahekohtuniku vile mängu lõpetab.

Meie mängijatest võis ajajateriviga rahul olla, kuna poolkaitses täiesti nõrk oli. Kaitsja Silber näitas, et ta endiselt hää on, kuna Javorsky midagi tähelepanemiseväärast korda saata ei suutnud. Väiravaht oli lõpupoolel väga saamatu.

Meie meeskonna koosseis oli:

		Tipner		
		(Sport)		
	Javorsky		O. Silber	
	(Sport)		(TJK)	
	Ree	A. Silber	Rein	
	(TJK)	(TJK)	(Sport)	
Maurer	Paal	Pöder	Tell	Üpraus
(Sport)	(Sport)	(TJK)	(Sport)	(Sport)

*

POLONIA — NARVA VÕITLEJA 4:1 (2:1)*

21. mail.

Ehk küll kevadel näidatud tagajärjed Võitlejat tõendasid vormis olevat, oli üldine arvamine, et Polonia temast märksa tugevam pidi olema ja mängu suure väravate arvuga lõpetama. Mängu algusminutid aga kippusid hävitama sarnast arvamist — narvalased valitsevad palli, teevad häid läbimurdeid ja nurgalööke ning 4 korda on poolakate värav sarnases seisukorras, et ainult mõned detsimeetrid palli ihaldatud ruumist lahutavad. Siis aga pääsevad ka poolakad hoogu ja löövad 2 väravat vähese vaheajaga, mille päale Võitleja poola väravavahi sõrmede vahelt näpsatud palliga ühe tasub. Esimesel poolajal võib täielikku Võitleja initsiatiivi konstateerida, vilumus on aga veel väike väravaeelsete situatsioonide kasutamises.

Teisel poolajal valitseb mängu juba Polonia, ei suuda aga ka kuigi palju korda saata narvalaste hää kohavõtmise ja kindluse tõttu kaitsmises. Silma paistab Narva keskpoolkaitsja. Ka Võitlejal on mõned kõvad päätungimise hiilngud, kuid raugevad tagajärjetult. Eriti väle ja meisterlik on vasakpoolne ääreaajaja, kes publikumi üldine pailaps. Kolmanda värava lööb Narva väravavaht pikali visates ise kogemata jalaga.

*

POLONIA — SPORT 3:0 (1:0)

22. mail.

Kui Võitleja mäng oli teatud määral üllatus, oli Spordi mäng sedavõrd pettumus — temalt oodati rohkem. „Poolametlikud“ jutud käisid ringi, et Sport lööb . . .

Ei kahtle muidugi, et Sport Võitlejast märksa tugevam on, kuid kahe kõrvuseisnud mängu järel ühejõuliste vastastega võiks sarnast otsust Võitleja kasuks teha, sest Spordil ei ole tõesti midagi väärtuslikku kaalule panna Võitleja õnnestunud läbimurdmiste ja väimustavate kaksikvõitluste vastu värava all. Spordi ajajateliin ei pääsnud üldse kaitses läbi. Ka poolakate poolt löödud väravad ei olnud suuremad asjad, esimene 11 meetri karistuslöögist, teised kaunis kaugelt. Üldse tundus mäng igavana, võib olla ka sellest uputavast mängude valingust pühade ajal.

*

*) Nagu selgub, ei olla meeskond mitte täielikult Polonia oma olnud, vaid Varssavi koonduusmeeskonna variant.

SPARTA — I F. C. NÜRNBERG

on 15 apr. mänginud Praagas 1:0 eelmise kasuks. Mäng kandis sõbralikku iseloomu ja osutas mõlema poole kõrget tehnilist küpsust.

*

HAMBURG — BERLIIN

on 22. apr. mänginud 3:3, olles poolajal 3:2 Hamburgi kasuks.

*

AUSTRIA — UNGARI 1:0.

Laupäeval 5. mail peeti 49 maavõistlust nimetatud maade vahel Viinis. Ungari meeskond mängis reservidega ja oli viimasel momendil kokku säätud. Mäng ise ei olnud suuremat asi. Esimene poolaeg lõppes 0:0, värav löödi teise poolaja 38

minutil. Varemalt on ungarlased 24 korda võitjad olnud, austrialased 17. 8 mängu on lõppenud otsustamatult.

*

SAKSAMAA — HOLLAND 0:0.

Võistlust peeti 10. mail Berliinis. Saksalased olid ülekaalus, kuid ei suutnud hiilgava Hollandi kaitse tõttu tagajärge saavutada.

*

INGLISMAA — SHOTIMAA

on Glasgovi mänginud 2:2. Poolaeg 2:1 Inglismaa kasuks.

*

BERLIIN — BUDAPEST

on mänginud 1:0 eelmise kasuks. Ungarlastel ei vea tänavu nähtavasti!

*

HOLLAND — BELGIA

on mänginud 29. aprillil Amsterdams 1:1. Poolaeg Belgia kasuks 1:0.

*

INGISMAA — PRANTSUSMAA

mängisid 10. mail Pariisis tagajärjega 4:1 eelmise kasuks. Inglis meeskonnas oli 3 elukutselist.

*

TSHEHO-SLOVAKIA — DAANI

mängisid 10. mail Praagas 2:0 (2:0). Tsh.-Sl. meeskonnas oli 9 Sparta mängijat.

*

BELGIA — INGLISMAA

on mänginud Brüsselis 3:0. Inglis meeskond seisis koos ainult asjaarmastajatest.

*

INGLISMAA — ROOTSI

mängisid Nelipühil Stockholmis 4:2 (3:1). Inglis meeskond seisis suuremal osal koos elukutselistest. Mäng oli paiguti äge. Esimesel poolajal sai Rootsi parempoolne poolkaitsja sedavõrd vigastada, et raamiga väljalt ära kanti.

*

HELSINGI — LEIPZIGI WACKER 5:2.

Helsingis võõrsilviibiv saksa meeskond on kaotanud Helsingi koondusmeeskonnale 5:2 (3:1). Võit tundub helsinglastele üllatavana.

*

VENE — SOOME TÖÖVÄELIIDU

meeskonnad on mänginud Helsingis 5:0 eelmise kasuks. Venelased olla näidanud hääd löögivõimet ja tehnilist küpsust, kuid nõrka hoogu.

*

SOOME TÖÖVÄELIIT — TALLINNA VALVAJA

mängisid Nelipühil Tallinnas 3:2.

*

FIFA KONGRESSIL GENFIS

on koos olnud 16 rahvuselt 50 esitajat. Muu seas on otsuseks tehtud Pariisi jalgpallivõistlusi Cup-süsteemi järel korraldada. Nii on meie jalgpallimeestel ikkagi võimalus Pariisi näha.

*

KUIVÕRD HOOGUS

Hispaanias on jalgpall, näitavad andmed et F. C. Barcelona omab 7500 liiget ja 50 jalgpallimeeskonda.

MITMESUGUST

ILMAREKORDID UJUMISE ALGAVAKS HOOAJAKS

seisavad praegu järgmised:

Vabalt:

100 m. Kahanamoku (Ameerika)	1 min. 00,4 sek.
200 m. N. Ross	2 " 21,6 "
300 " "	3 " 45,4 "
400 " Arne Borg (Rootsi)	5 " 11,8 "
500 " "	6 " 32,9 "
1000 " "	14 " 18,8 "
1500 " Hodgson (Kanaada)	22 " 00 "
100 y. Kahanamoku (Ameerika)	53 "
150 " Weissmüller	1 " 27,4 "
220 " Cann	2 " 19,8 "
300 " N. Ross	3 " 24,8 "
440 " A. Borg (Rootsi)	5 " 11,8 "
500 " N. Ross (Ameerika)	5 " 58,8 "
880 " "	11 " 24,2 "
1000 " Billington	13 " 34,8 "
1 mail Hodgson (Kanaada)	23 " 34,5 "

Rinnuli:

100 m. Lütsov (Saksa)	1 min 16,8 sek.
200 " Rademacher (Saksa)	2 " 54,4 "
400 " "	6 " 12,8 "
500 " Courtman (Inglis)	7 " 51,0 "

Seljali:

100 " Kealoha (Ameerika)	1 " 14,8 "
150 y. Gillivray	1 " 48,8 "
200 " O. Fahr (Saksa)	2 " 48,4 "
400 " Blitz (Belgia)	5 " 59,2 "

Terve rea Weissmülleri poolt säätud rekorde on International Swimming Association kinnitamata jätnud.

*

KOLMIKVÕISTLUS_MERANIS.

Itaalia, Ungari ja Austria paremate jooksjate vahel peeti läinud kuul võistlus Meranis. 100 m. võitis Gerö (Ungari), lüües itaallast Zucca't 1 mtr. ja austrialast Rauchi 2½ mtr. Aeg 10,8 sek. 1000 mtr. jooksu võitis ungarlane Benedek ajaga 208, 5000 m. — Ambrosini (Itaalia) lüües ungarlast Nemethy't. Aeg 16 m. 18 sek.

*

PADDOCK PARIISIS.

Üliõpilasvõistlustele, mida 5—6 mail Pariisis peeti ilmus äkitselt ka Paddock. Olgugi, et Paddockil Ameerika liidu poolt reisuks luba ei antud ja diskvalifitseerida ähvardati, on ta selle ette võtnud. Paddock on aga õelnud: Pariisis olen ma alustanud oma karjääri ja Pariisis lõpetan ka.

Tema tagajärjed 100 ja 200 mtr olid 10,4 ja 21,2 sek. Teistest võistluste taga-

Tatu Kolehmainen võidab Berliini tänavajooksu.

„QUER DURCH BERLIN“,

25 km-lise Berliini tänavajooksu on võitnud soomlane Tatu Kolehmainen. Ajaks mär-giti 1 tund 29 min. 07,5 sek. Teine mees, sakslane Scholz jäi 40 mtr. maha. Jook-sust võttis ka lätlane Zimmermann osa, kes 29 jäi.

*

SAKSAMAA SAADAB GÖTEBORG

70 sportlast. Neist on: 2 juhatajat, 25 kergesportlast, 18 ujujat, 9 sõudjat, 8 raskesportlast ja 8 rattasõitjat. Võistlejad esinevad valges trikoos punase põikjoone ja kotkaga rinnal. Tänaval liikudes kannavad sportlased sinist pindsakut, valgeid püksa ja õlgkübarat musta lindi ning kuld kotkaga.

*

järgedest oleks nimetada: 800 m. Martin (Shveits) 157, 110 tõkkeid v. Rappard (Holland) 16,0, teivas Petersen (Daani) 3.70, kaugus Sempé (Prantsus) 7.06, kuul Ivo (Tsh. Sl.) 12.83.

*

NURMI JÄÄB SOOME.

Nagu uuemad teated kõnelevad, ei reisida Nurmi Rootsi elama, vaid jääda suveks Soome. Sügisepoole asub ta aga Berliini.

*

HÄÄD TAGAJÄRJED UUEL MEREMAAL.

100 yardi: M. Kirksey 9,8; 220 yardi: M. Kirksey 21,8; 120 y. tõkkeid: C. Krogness 15.6; kuul: J. Merchant 13.77; vasar: J. Merchant 51.08.

*

GÖTEBORGI VÕISTLUSTE KAVA.

Tennis (sisevõistlused)	9—18	mail
Rahvatantsud (omamaalised)	10—13	juunil
Koolisport	12—14	"
Võimlemine (põhjamaadele)	14—17	"
Golf	13—17	"
Kergejõustik	1—8	juulil
Mootorsport	1—15	"
Ujumine	5—8	"
Tennis (välisvõistlused)	5—15	"
Raskejõustik	6—8	"
Rattasõit	8	"
Laskevõistlused	8—10	"
Jalgpall:		
Kopenhaagen—Göteborg	9	"
Haag—London	10	"
Kopenhaagen—Haag	11	"
London—Kopenhaagen	12	"
Haag—Göteborg	13	"
London—Göteborg	15	"
Modern viievõistlus	11—15	"
Purjetus ja sõudmine	11—15	"

*

Joie Ray (lühem) ja Villie Ritola kaks rivaali Ameerika sisevõistlustel tänavu talvel.

POOLA — EESTI MAARVÕISTLUSE!
ASJUS

kergejõustikus oli E. K. R. ja Veespordi liidul läbirääkimisi Poola esitajate siinviibimise ajal Nelipühil. Poolakad pidasid

soovitavaks võistlusi 15—16 juunil ära pidada, kuid, et üks meie parem sportlane, A. Klumberg, sel ajal oli lubanud Norras võistelda, tuli võistlusi pääle Göteborgi mängusid, 28—29 juuli pääle lükata.

*

SOOME MURDMAAJOOKSU ESI-VÕISTLUSE

on võitnud V. Sipilä ajaga 35 m. 55 sek., teine E. Berg 36 m. 42 sek., kolmas H. Miettinen 36 m. 52 sek. ja neljas Hannes Kolehmainen 37 m. 05 sek.

*

KERGEJÕUSTIKU HOOAEG SOOMES

on alanud ja juba õige häid saavutusi annud, näit.: 2 maili P. Nurmi 9.27,9 (Soome rekord); kuul H. Torpo 13.98; 10.000 mtr. V. Sipilä 32.17,2; 5000 mtr. H. Kolehmainen 15.41,6; 60 mtr. L. Härö 7,0; kolmik V. Tuulos 14.50; oda J. Myyrä 56.99; J. Saaristo 59.11; ketas V. Niittymaa 42.97.

*

ROOTSIS

on E. Vide jooksnud 1000 mtr. 2.35,0, 3000 mtr. 8.49,8 ja 5000 mtr. 15.03, Bertil Jansson tõugannud kuuli 13.92, H. Lillier heitnud oda 55.65.

*

ÜLIÕPILASOLÜMPIAADID.

Üliõpilasvõistluste puhul peeti Pariisis kongress, kus esitatud olid Ameerika, Inglis, Prantsus, Daani, Itaalia, Hollandi, Belgia, Tsheho-Slovakia, Poola ja Shveits, ning otsustati edaspidi üleilmilisi üliõpilasolümpiaade pidama hakata. Esimest sarnast kavatsetakse pidada Itaalias.

Kongressi juhatajaks oli prantsus spordiminister Gaston Vidal.

*

AMEERIKA VÄLISSPORDI HOOAEG

on alanud. „The Penn Relay“ võistluse tagajärjed olid: 120 y. tõketega — Moore 15,4; kaugus — Hubbard 7,27; ketas — Lieb 41.55; teivas — Owens 389, kolmel järgmisel sama tagajärg; kõrgus — Norton 192, Brown 189. „The Drake Meet“: 1 mail — Joie Ray 4.15,3; 120 y. tõketega — Towler 15,2; 100 yardi — Irwin 9,8; ketas — Platt 42.27; oda — Angier 62.12; kõrgus — Boor 193; teivas — Brownell 391.

*

Kolm kuulsust tõkkeid jooksmas, kes kõik sel alal võhikud.

Vasakult: Douglas Fairbanks, kuulus kinotraagik, Charles Paddock, ilma nobedam jooksja ja Charlie Chaplin, ilma kuulsam kinokoomik.

LÕUNA-AAFRIKA ESIVÕISTLUSED.

100 yardi Dustin 9,8, 220 yardi Dustin 21,8, 440 yardi Osterlak 51,0, 880 yardi Olfield 1 56,8, 120 yardi tõkkeid 15,6.

*

BOSTONI MARATHONI

on tänava võitnud 36-aastane De Mar ajaga 2 t. 23 min. 47,6 sek. Teine Frank Zuna 2 t. 25 min.

*

PIME POKSIJA.

Ameerikas äratub imestust keegi Pete Herman, kes täiesti pime on, kuid sellegipäälle vaatamata edukalt poksib. Ei puududa vahel ka juhused, kus vahekohtunik tema läbi kannatada saab.

Uued raamatud.

Lauri Pihkala, Spordi õpetus. Tõlkinud A. Tammann. Eesti Spordi Liidu (E. Kerge-, Raske- ja Veespordi liidu) kirjastus. 250 lhk. Hind 250 marka.

Kauaoodatud raamat. Seda võib soojalt soovitada kõigile meie sportlastele, niihästi algajatele kui ka meistritele. Kõigil on sääl midagi õppida.

Ei ole liialdus, kui öelda, et liit on sellega meie kergesportlastele treeneri soetanud, hoolika ja asjatundliku juhataja, kes sportlase spordi tehnika saladustesse viib ja tee suursaavutustele avab.

Raamat on rahvalikul, ladusal keelel ja rohkelt illustreeritud. Eksiarvamiste ärahoidmiseks tuleb veel teatada, et ta meil varem oleva sama autori „Poiste spordi õpetuse“ uus trükk või teisend ei ole, vaid täitsa iseseisev teos, mille sihiks täisealise

sportlase võimise viimistlemine, kuna „Poiste spordi õpetuse“ materjaal temas ainult väikse osa kujutab.

Spordiseltsid võivad teda tellida mainitud liidult ja saavad suuremal arvul tellides 20% hinnaalandust.

*

Eesti Spordi Kalender V. 1923/1924.
Toimetanud Joh. Villemson Eesti Kerge-, Raske- ja Veespordi liidu kirjastus. 104 lhk. Hind 100 marka.

Maitserikka välimusega raamat. Trükitud kirjutuspaberil ja arvukate illustratsioonidega. Sisu õige laialdane ja mitmekülgne, igasugused rekordid, paremad saavutused ja meistrid. Lõpuks kodumaa spordiseltside ja liitude andmed ja aadressid, ning uue-
mad rahvusvahelised kümnevõistluse punktide tabelid. Tarvilik käsiraamat igale spordisõbrale.

Tellimistingimused spordiseltsidele sarnased eelmisega.

*

Kehaline kasvatus. Võimlemismängud.
Vihk I. Sõjaväe Opetuskomitee väljaanne. 48 lhk. Hind 25 marka.

Raamat sisaldab meil üldiselt tarvitusel olevate Ameerika mängude, nagu volley-, basketpalli ja teiste, määrusi ja oskussõnu. Võib eriti soovitada kooli ja noorsoo ühigutele, kus mainitud mängud harrastatavad, ning võimlemisõpetajatele.

Raamatu pääladu, O/ü Esto, Tallinnas, Pikk tän. 47. Mujal raamatut vähese eksemplaaride arvu tõttu müügil ei ole.

KIRJAVASTUSED

— *tsin, Tartus.* Teie saadetused on paiguti sõna-sõnaliselt „Postimehest“ maha kirjutatud. Et toimetusel omal „Postimees“ käib, ei maksaks Teil sarnase vahetalitusega ennast edaspidi vaevata.

J. J. Siin. Teie G. Lurichi käsikiri on toimetusel alles kaalumisel. Võimaluse korral ilmub osa järgmises numbris.

G. F. Beljagin'i

Tee

Hiinast importeeritud, kõrges
headuses, aromaatlina.

Kaubanduskontor

G. F. Beljagin, Tallinn

Vana turg 1. Tel. 4-81.

V. Resev-Resel

Toompuiestee 19, Tallinn.

Kõnetraat 20-19

Soovitab: jalgpalle, jalgpalli saapaid, basket- ja volleypalle, võrke, rekete, tennispalle, kettaid, odasid, kuule, trikgoosid, naelkingi ja igasuguseid spordi ja võimlemise abinõusid.

Esitajad:

Pärnus, võiml. õp. F. Nordgren,	Lõuna tän. 14.
Rakveres, „ „	K. Lieberg,
	Tartu tän. 5.
Kuressaares, „ „	Elmik, gümn.
Viljandis „ „	Pihlak, „

Tennis-kingad
MUSTAD JA VALGED

Standard

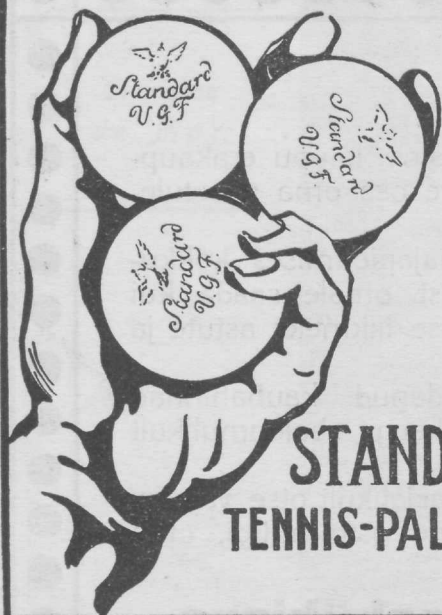
The
World Shoe
1856

Saadaval kõikides paremates saapa ja spordi ärides.

L A D U

TALLINNA MANUFAKTUUR JA KAUBANDUS A.-S.

TALLINNAS, MUNDI TÄN. № 3.

STANDARD
TENNIS-PALLID

Müük suurel ja väiksel arvil.

L A D U

Tallinna Manufaktuur ja Kaubandus A/S.

Tallinnas, Mundi tän. № 3.

Kõik spordimehed maailmas puhastavad omi valgeid kingi ja saapaid ainult kuulsa inglisi kingakiviga

Blanco

See suurepäraline preparaat on plekkarpi pakitud ja vammiga varustatud

„Blanco“ kingakivi on saadaval o/ü. „Esto“, „Spordiait'as“ ja paremates saapakauplustes.

Kõige parem sõber sportlastele

on

shokolaad,

sest tema on sportlastega ühes enne ja pärast

--- wõistlust, kui ka wõistluse ajal. ---

TARVITAJAD!

Kas olete järelemõetnud, et ostes kaupu erakauplustest, Teie vabatahtliselt annate suure osa oma sissetulekust üksikute rikastamiseks?

Ainult siis on Teil võimalus majapidamises kokkuhoida ja kõik kasu elatustarbete ostust omale saada kui lähema tarvitajate- ehk majandusühisuse liikmeks astute ja kõik kaubad oma ühisusest ostate.

Ühistegelised ettevõtted on aidanud kaubahinnad allasuruda ja on alati valvel, et neid keegi ebaloomulikult kõrgendada ei saaks.

Ühisustele muretseb kaupu peasjalikult otse valmistajatelt ühisuste oma suurkaubandusline ostu-müügi, oma tööstuse ja nõuande keskkohast

Eesti Tarvitajate Keskühisus

Tallinn, Viruvärava puistee 15.